Głos Kaszubski

Bezpartyjne pismo poświęcone interesom ludności kaszubskiej

BÓG I OJCZYZNA

Abonament „Głosu Kaszubskiego"
wychodzącego 3 razy tygodn. kosztuje przy odbiorze w administracji lub w agenturach 1.20 zł miesięcznie, 3.60 zł kwartalnie, z odnoszeniem do domu 1.30 zł miesięcznie 3.90 zł kwartalnie, przez pocztę 1.40 zł miesięcznie, 4.20 zł kwartalnie. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów

Ogłoszenia
kosztują 25 gr od wiersza petitowego na stronie ogłoszeniowej, wśród tekstu 60 gr. przed tekstem 1 zł. Dla poszukujących pracy 50 proc. zniżki. Przy częstszem powtarzaniu ogłoszenia odpowiedni rabat. Dla członków spółdzielni osobny rabat. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. Przy telefonicznem nadawaniu ogłoszeń nie przyjmujemy odpowiedzialności za ewentualne błędy.

Redaktor Naczelny: **Andrzej Szklarski**

Redaktor Odpow.: **Bronisław Chrzan**

REDAKCJA: w Kościerzynie - Rynek 12 - Telefon nr. 77

Drukiem i nakładem „Głosu Kaszubskiego" w Kościerzynie
Właściciel i wydawca: Stefan Stachowski

ADMINISTRACJA: w Kościerzynie - Rynek 12 - Telefon nr. 77

Rok I. | **Kościerzyna, wtorek dnia 28 października 1930 r.** | **Nr. 35**

Niepojętni uczniowie.

Jest rzeczą niezmiernie charakterystyczną, że nauki udzielane przez Marszałka Piłsudskiego trafiają nietylko do tych, którzy przy nim stoją — korzystają z nich i przeciwnicy — zdaje się jednak — niezbyt umiejętnie.

Przypominamy sobie doskonle, jaki gwałt podniesiono z powodu utworzenia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem. W jaki sposób, pytali opozycjoniści, konserwatyści mogą iść z liberałami? Jak się zgodzi ks. Radziwiłł z p. Sanojcą, albo sędziwym Bojką? Minęło niewiele czasu, a po przeciwnej stronie znalazł się na wspólnej liście opozycji człowiek, który prywatną własność zaciekle przez całe życie zwalczał, jak p. Daszyński i zaciekły tej prywatnej własności obrońca — p. Witos. I ci, co niewzruszoną katolickość swą podkreślają — enpeerowcy z prawicy i ci, co żądają oddzielenia kościoła od Państwa. Zwolennicy powszechności wyborów i ich równości — PPS-CKW i ci, co pluralność wyborczą do gmin chcieli wprowadzić — Piast.

Programy partyjne poszły więc w kąt. Swieci się jeszcze niemi, opowiada o nich, ale z realizacji ich już zupełnie zrezygnowano, trudno bowiem wierzyć w dobrą wolę realizatorów, skoro do parlamentu. mającego tej realizacji się podjąć, wprowadzają zasadniczych przeciwników tych programów.

A więc nie o programy toczy się walka. Nie o zniszczenie tego, co wypisano w tysiącach odezw i broszur, czem szermowano w prasie i na wiecach.

O co tedy? O władzę? Ale jeżeli o władzę — to dla kogo? Bo doświadczenie dotychczasowe wykazało, że nigdy te czynniki przy realnej pracy nie mogły się pogodzić. Ba, że od odpowiedzialności wszelkiej zawsze stroniły.

Nie. Chodzi tu o mandaty dla mandatów. Chodzi o prawo do nieodpowiedzialności — dla samej nieodpowiedzialności. Chodzi o — posady, posady poselskie, senatorskie, a po nich o wszystkie inne jakie tylko protekcja posłów i senatorów wyrobić może.

I tu właśnie zarysowała się kolosalna różnica pomiędzy Blokiem Bezpartyjnym, w którym połączyli się ludzie o najrozbieglejszych nieraz poglądach w imię jasnego celu - zmiany ustroju Państwa, stworzenia podziału władz w Rzeczypospolitej, podziału słusznego, podziału jasnego i trwałego — ludzie, którzy nie wylatując myślą w odległą przyszłość, znaleźli cel wspólny - a owym drugim blokiem, powołanym do życia bez idei, bez myśli przewodniej — tylko i wyłącznie dla ratowania rozbitych i zdziesiątkowanych partyj, a właściwie ich menerów.

Mało pojętni uczniowie Marszałka Piłsudskiego z naprzeciwka wzięli zewnętrzną stronę Jego nauki — nie umieli uchwycić treści — i to będzie powodem ich zguby — już dziś widać to wszędzie i nieodwołalnie.

Sam fakt jednak ich zblokowania się jest niezmiernie ciekawy. Jest on dalszym dowodem przemożnego wpływu Wodza Narodu — Jego nauczycielskiej, wychowawczej pracy, która sprawiła, że dziś już nie mamy tego zatrzęsienia list, co dawniej, że do walki stanęły teraz dwa obozy — jeden pragnący reformy konstytucji, do tej reformy zdążający — drugi tej reformie przeciwny. Jeden — obóz Marszałka Piłsudskiego — obóz postępu — drugi zacofania i sejmokracji.

Obywatel może wybierać.

Nowomianowany konsul generalny Rzeczplitej w Berlinie Dr. Wacław Gawroński.

200 tysięcy dolarów na Uniwersytet Krakowski

Olbrzymi zapis Polaka w Ameryce

KRAKÓW. Wczoraj nastąpiło rejentalne otwarcie testamentu zmarłego w ub. tygodniu w Detroit niejakiego Ludwika Gedymina. Po otwarciu testamentu okazało się, że Gedymin, który znany był jako wielki patrjota Polski, cały swój majątek wynoszący 200 tysięcy dolarów, zapisał krakowskiej Wszechnicy, wyraźnie zaznaczając, iż fundusz ten ma być przeznaczony na poparcie nauki polskiej.

Złoty uśmiech lotniczki...

Śmiała i dzielna lotniczka Leisl Bach która dokonała lotu okrężnego nad Włochami

4 miljony kredytów rzemieślniczych na Pomorzu

(Telefon własny).

Dowiadujemy się, iż Bank Gospodarstwa Krajowego na bieżący kwartał przeznaczył dalsze 500.000 zł. na kredyty rzemieślnicze średnioterminowe na Pomorzu.

W ten sposób dzięki planowym wysiłkom p. Wojewody Pomorskiego, rzemiosło tutejsze korzystać już będzie łącznie z rozprowadzonemi dotychczas kredytami ogółem z 4-ch miljonów złotych pożyczek średnioterminowych.

60 tysięcy ludzi wyrżnęli komuniści chińscy

[Telegram własny]

Jedna z londyńskich agencyj prasowych donosi z Nankingu, że wojska komunistyczne urządziły w prowincji Czancza straszliwą rzeź. Ofiarą tej rzezi miało paść nie mniej niż 60.000 ludzi.

Tragiczna śmierć 203 rybaków bretońskich

[Telegram własny]

Paryż. Rybacy, którzy zaginęli podczas ostatniej burzy u wybrzeży Bretanji, dotychczas jeszcze nie powrócili.

Wobec tego jest rzeczą zupełnie prawdopodobną, że rybacy ci w liczbie 203 znaleźli śmierć w odmętach morskich.

Przeciw powiększeniu holenderskiej marynarki wojennej demonstrowali na ulicach Amsterdamu holenderscy socjaliści.

Ponury pogrzeb ofiar w Alsdorfie

Berlin. Dziś przed południem odbył się w Alsdorfie pogrzeb ofiar strasznej katastrofy górniczej. Obrzęd pogrzebowy zamienił się w olbrzymią manifestację żałobną, w której udział wzięło 150.000 osób. W samym kondukcie pogrzebowym uczestniczyło 30.000 osób. Od wczesnych godzin rannych na szosach, wiodących do Alsdorfu widać było korowody samochodów i aut ciężarowych wiozących uczestników obrzędu pogrzebowego z najdalszych okolic.

Znowu straszna katastrofa kopalniana w Niemczech

BERLIN. Donoszą z Saarbrücken: dziś popołudniu około 6.30 w kopalni Maybach na głębokości 4-ej sztolni nastąpił wybuch gazów. W chwili wybuchu około 90 górników znajdowało się pod ziemią. Z pośród nich tylko trzem udało się wydostać z szybu nazewnątrz. 87 górników zamkniętych jest w głębi kopalni, do której dotychczas niepodobna się dostać. Zachodzi prawdopodobieństwo, że wszyscy oni zginęli.

Nowe nominacje na generałów.

WARSZAWA. W najbliższym czasie obecny komendant miasta płk. Wieniawa Długoszewski będzie mianowany generałem: obejmie dowództwo jednej z brygad kawalerji. Również generałem będzie mianowany dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza płk. Pruszewski.

Co powiedział ks. prał. Madey

W dniu 23 b. m. w Kościerzynie w sali „Bazaru“ odbyło się zebranie Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem na które przybyło około 500 osób.

W wypełnionej po brzegi sali przemawiał ks. prałat Madey. Mówca na wstępie zaznaczył, że nie przybył tu w celach agitacji przedwyborczej za tą lub inną partją, pragnie jednak by społeczeństwo przed spełnieniem swego obowiązku w dniu 16 listopada r. b., dokładnie rozważyło w sumieniu swem na kogo ma głosować. Jako b. poseł do Sejmu, doskonale zaznajomiony z życiem zakulisowem Sejmu i intrygami macherów partyjnych, ks. prałat Madey, między innemi podkreślił, jak bardzo zgubne dla Państwa są skutki konstytucji marcowej, która do minimum ogranicza władzę Prezydenta i Rządu, oddając jednocześnie losy Państwa w ręce wiecznie powaśnionych i zdegenerowanych partyj. Najlepsze nawet poczynania niektórych ministrów naszych przed ujęciem steru Rządu w silne dłonie Marsz. Piłsudskiego, b. zawsze rozbijane przez którąś z partyj. Z tego też powodu praca twórcza Rządów przedmajowych nie dała żadnych dodatnich rezultatów. Wszystkie budżety przed r. 1926 były niezrównoważone i nie zawierały prawie żadnych pozycji inwestycyjnych. Dopiero od r. 1926, t. j. po usunięciu przez Marszałka Piłsudskiego zgubnych wpływów partyj, Państwo nasze zaczyna budować się. Powstają tak wiekopomne dzieła jak Chorzów, Gdynia i wiele innych. Bezrobocie w kraju zmniejsza się. Życie społeczne staje się znośniejsze przez wprowadzenie całego szeregu doniosłych ustaw i udzielanie długoterminowych pożyczek. Praca jednak obecnego Rządu jest niezmiernie utrudniana przez opozycję, która mając na widoku lityiko własne dobro, wszelkiemi sposobami stara się odzyskać swe dawne wpływy. W zaślepieniu swem, opozycja tworzy tak dziwny, a zarazem niebezpieczny dla Państwa i Kościoła, zlepek — „centrolew“. W walce jaką prowadzi z Rządem, dopuszcza się nikczemnych oszczerstw, wmawiając w Naród np., że Marszałek Piłsudski nie jest katolikiem, że jest masonem, że zwycięstwo Jego — to zatrata katolicyzmu w Polsce i t. d. To też ks. prałat Madey, podkreślając że jako ksiądz katolicki, działający z wiedzą i zgodą swej przełożonej władzy duchowej, wyraża swe najwyższe oburzenie na tak podłe oszczerstwa i z całą świadomością i stanowczością stwierdza, że pod tym szarym, żołnierskim mundurem Marszałka Józefa Piłsudskiego biło zawsze i bije serce katolickie.

Między innemi ks. prałat Madey wspomina, że Marszałek Piłsudski był wychowany w duchu religijnym i że nawet w ciężkich chwilach walk na froncie nie zapominał o Bogu, czego najlepszym dowodem był obrazek Matki Boskiej Ostrobramskiej wiszący zawsze na kwaterach nad łóżkiem Jego. Niedawno nawet ten siwiuteńki starzec, tak bardzo zajęty sprawami państwowemi, znalazł czas, by córkę swą osobiście zaprowadzić do pierwszej Komunji Św. Widziano Go wówczas, jak pogrążony w modlitwie klęczał w kościele i z córeczką swą z jednej książeczki odmawiał modlitwy. W końcu swego przemówienia ks. prałat Madey zaznaczył, że Rząd Marsz. Piłsudskiego wprowadził ustawę o praktykach religijnych w szkołach i pomimo odrzucenia jej przez „centrolew“ utrzymał ją w mocy. Następnie tenże Rząd opracował projekt zmiany konstytucji w myśl którego Prezydent ma składać przysięgę w kościele, a więc musi być katolikiem, czego obecna konstytucja wogóle nie przewiduje. Według zdania ks. prałata, zwycięstwo Marszałka Piłsudskiego — to zwycięstwo katolicyzmu w Polsce. Jako osoba duchowna uważa ksiądz prałat, że ten ktoby oddał swój głos za „centrolewem“, popełniłby czyn niezgodny z sumieniem katolika. Przemówienie ks. prałata Madeya wywarło na zebranych bardzo silne wrażenie i wywołało entuzjastyczny okrzyk na cześć Marszałka Piłsudskiego. Niemilknące oklaski były dowodem wdzięczności dla dostojnego prelegenta księdza prałata, za to, że przyjechał do nas, zaznajomił nas z prawdą i wskazał na obłudę opozycji, otwierając tem samem serca Kaszubów dla Marsz. Piłsudskiego i Jego polityki, której programem jest: Mocarstwowa Polska z silnym Rządem, silnym Skarbem i silną Armją.

Następnie zabrał głos przewodniczący zebrania inspektor szkolny p. Chmielecki, który w końcowych słowach swego podniosłego przemówienia, wyraził nadzieję, że obecnie już chyba nietylko sympatycy, ale i dotychczasowi opozycjoniści potrafią ocenić Marszałka Piłsudskiego i w dniu 16 listopada r. b. oddadzą za Nim swe głosy. Ponadto prosił by zebrani w imię uczciwości, prawdy i dobra naszej ukochanej Ojczyzny, uświadamiali rodziny swe oraz znajomych powtarzając im słowa księdza prałata Madey'a.

Na zakończenie zebrani wznieśli okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Prezydenta, oraz odśpiewali „Boże coś Polskę“.

Unieważnienie listy Ch. Dem. do Sejmu i Senatu na posiedzeniu Okr. Komisji Wyborczej w Toruniu.

W dniu wczorajszym lista Katolickiego Bloku Ludowego do Sejmu i Senatu (Ch. D.) została unieważniona z powodu szeregu uchybień natury formalnej.

Papieros przyczyną katastrofy.

Z Los Angelos w Ameryce donoszą; Straszliwa eksplozja gazu świetlnego wydarzyła się w jednym ze sklepów konfekcyjnych, przyczem zostało rannych 40 osób. Jeden z klijentów chciał zapalić papierosa, przyczem gaz zapalił się i wybuchł.

BOLESŁAW PRUS
(ALEKSANDER GŁOWACKI)

ANTEK

11) Nowelka

Bądź mu Ojcem i Matką. Za przewodników daj mu aniołów Swoich, a gdy spełni, co sobie zamierzył — do naszej wsi i do jego domu szczęśliwie go powróć.

Tak się modlił chłop w świątyni, gdzie polne zioła pachnęły, śpiewały ptaki, gdzie pod nimi błyszczała w ogromnych skrętach Wisła, a nad nimi stary krzyż szeroko otwierał ramiona.

Antek upadł do nóg matce, potem Andrzejowi, ucałował brata i — poszedł drogą.

Ledwie uszedł kilkadziesiąt kroków, a wdowa zawołała za nim:

— Antku!...

— Co, matulu?...

— A jak ci tam będzie źle u obcych, wracaj do nas... Niech cię Bóg błogosławi!...

— Zostańcie z Bogiem! — odparł chłopak.

Znowu uszedł kawałek drogi, i znowu zawołała za nim smutna matka:

— Antku!... Antku!...

— Co, matulu? — spytał chłopiec.

Głos jego już słabiej dolatywał.

— A nie zapomnij o nas, synusiu! Niech cię Bóg błogosławi!

— Zostańcie z Bogiem!

I szedł, szedł, szedł, jak ów chłopak, co wybrał się po cyrograf [1], wystawiony na własną duszę. Wreszcie za wzgórkiem znikł. Na polu rozlegał się jęk zbolałej matki.

Ku wieczorowi niebo zaciągnęło się chmurami, i spadł drobny deszcz. Ale że chmury nie były gęste, więc przedarły się przez nie blaski zachodzącego słońca. Zdawało się, że nad szarem polem i nad grząską gliniastą drogą unosi się złote sklepienie, powleczone żałobną krepą.

Po tem polu szarem i cichem, bez drzew, po drodze grząskiej, posuwał się zwolna strudzony chłopiec, w siwej sukmance, z kobiałką i torbą na plecach.

Zdawało się, że wśród głębokiego milczenia krople deszczu nucą tęskną melodję znanej pieśni:

Przez dolinę, przez pole
Idzie sobie pacholę,
Idzie sobie i śpiewa,
Wiatr mu z deszczem przygrywa

Może spotkacie kiedy wiejskiego chłopca, który szuka zarobku i takiej nauki, jakiej między swoimi nie mógł znaleźć. W jego oczach zobaczycie jakby odblask nieba, które przegląda się w powierzchni spokojnych wód; w jego myślach poznacie naiwną prostotę, a wsercu tajemną i prawie nieświadomą miłość.

Wówczas podajcie rękę pomocy temu dziecku. Będzie to wasz mały brat, Antek, któremu w rodzinnej wsi stało się już za ciasno, więc wyszedł w świat, oddając się w opiekę Bogu i dobrym ludziom.

Koniec.

Niemiecki „Sfinks“ przestał już być zagadką.

Francuz do wszystkich narodów Europy:
„Patrzcie moi państwo na tego „Sfinksa“ pruskiego — zagadkę jego rozwiązał już Hitler, który pokazał światu prawdziwe oblicze Niemiec.

Medale „Polska Swemu Obrońcy“ dla Kaszubów

Komunikat Komitetu Odznaczeń przy Kole Oficerów Rezerwy w Kościerzynie

Poniżej podaje się do wiadomości spis wszystkich kandydatów, którzy wnieśli za pośrednictwem tut. Komitetu prośby o przyznanie im medalu pamiątkowego „Polska Swemu Obrońcy“ i którym medal ten też przyznano:

1. Wróblewski Józef, Kościerzyna
2. Nadolski Leon, „
3. Zieleniecki Henryk, „
4. Rogala Władysław, „
5. Klemsporf Stanisław, „
6. Bolduan Teodor, „
7. Kłódnicki Juljan, „
8. Kamiński Józef, „
9. Szutta Teodor, „
10. Anzlik Bernard, „
11. Szkodowski Alojzy, „
12. Zakrzewski Jan, „
13. Mrozik Bernard, Dziemiany
14. Beger Franciszek, Bartoszylas
15. Zyla Józef, Stężyca szlachecka
16. Iwelski Rafael, Kościerzyna
17. Konkol Teodor, „
18. Gierszewski Adam, „
19. Swieczkowski Teodor, „
20. Strzelka Feliks, Kościerzyna
21. Ebertowski Juljan Papiernia p. Lipusz
22. Klasa Augustyn, Lipusz
23. Klasa Jan, Lipusz
24. Sominka Michał, Nakło
25. Klasa Bolesław, Lipusz
26. Neumann Juljan, Kościerzyna
27. Kolczyk Franciszek, Nowy Podleś
28. Skwierawski Franc., Kościerzyna
29. Mikołajski Jan, „
30. Flihs Leon, „
31. Klamann Leon, „
32. Szulc Jan, „
33. Łuczak Stefan, „
34. Łuczewski Stanisław, „
35. Bączyński Franc., „
36. Netkowski Józef, „
37. Witke Karol, Nowy Klincz

O ile kto z wyżej wymienionych z P. K. U. Kościerzyna żadnego uwiadomienia nie otrzymał, wówczas należy się z książeczką wojskową zgłosić w P. K. U. w Kościerzynie, gdzie odnośna adnotacja w Książeczce wojskowej umieszczona zostanie. Komitet.

Piękna Angielka pogromczynią powietrza.

Lotniczka angielska miss Aroha Clifford, która przeleciała na swym aparacie z Anglji do Nowej Zelandji.

Zwiększenie eksportu polskiego węgla.

WARSZAWA. W czasie od 29 września do 12 października br. eksport węgla drogą morską wykazuje zwiększenie o 20 proc.

Paszę dla bydła z drzewa

wynalazł pewien szwajcarski profesor przez przerabianie włókna drzewa na strawną paszę. Pierwsza taka fabryka powstała w Szwajcarji w okolicy Genewy i cieszy się dużem powodzeniem. Paszę z drzewa miesza się z płatkami kartoflanemi i w tej formie używa się jako pokarm.

Katastrofalny wybuch ładunku rakietowego.

PRAGA. W dniu dzisiejszym w fabryce amunicji w Bratysławie wydarzył się katastrofalny wybuch ładunku rakietowego, przyczem 8 osób zostało zabitych na miejscu. Oprócz tego dwie osoby odniosły cięższe a 13 osób lżejsze obrażenia.

Znaczna zwyżka papierów polskich na giełdzie nowojorskiej.

NOWY JORK. W ostatnich dniach papiery polskie na giełdzie nowojorskiej znacznie zwyżkowały.

Humor zagraniczny.

Boże! dzięki Ci, że nie jestem żonaty...

Tajemnicze wędrówki Jasnowidza

w głąb terytorjum polskiego na Pomorzu

(Telegram własny „Głosu“)

Berlin. „Lokal Anzeiger“ rozdziera szaty z powodu aresztowania przez władze polskie jasnowidza, niejakiego Eggertsa z Bytowa na Pomorzu, który zaopatrzony w przepustkę graniczną w dniu 2 października przekroczył granicę i więcej nie powrócił.

Okazuje się, że Eggerts postanowił zapuścić się dalej w głąb terytorjum polskiego, niż go do tego uprawniała przepustka. Wobec tego przekroczenia władze polskie aresztowały go i osadziły w więzieniu w Chojnicach.

Obecnie prowadzone jest dochodzenie celem stwierdzenia, w jakich zamiarach Eggerts odbywał tajemniczą wędrówkę.

Na dzień Oszczędności

(Przedruk wzbroniony.)

Jeżeli prawdą jest, że łatwiej pieniądze zarobić, niźli je utrzymać i zachować, to prawda ta stosuje się najwięcej do nas Polaków. Polak umie skrzętnie pracować, i zarabiać, ale skutkiem nieszczęsnej wojny i strat jakie wywołała nie oszczędza już grosza krwawo zapracowanego, Polak pracuje uczciwie dzień cały, rolnik, robotnik o świcie pobiegnie do roboty i wytrwa tam w ciężkiej, mozolnej pracy. Ale dlaczego po latach trudu i znoju nie dorabia się mienia, ni dostatku? Bo oto najczęściej nie umie uszanować owoców swej pracy, nie oszczędza swego mienia, wydaje wszystko co zarabia i zapomina tych znanych słów: Pamiętaj rozchodzie, żyć z dochodem w zgodzie. Ale oszczędność jest cnotą, w której należy się ćwiczyć i podług niej żyć.

Jeżeli tedy, Rodacy zarabiacie tygodniowo na 20 zł. odłóżcie co tydzień choćby tylko jedną dziesiątą część tego zarobku t. j. 2 zł. tygodniowo a na końcu roku już będziecie mieli 104 zł. uciułanych pieniędzy. Ale gdzie i jak składać ten grosz ciężko zapracowany i z trudem zaoszczędzony? Komu powierzyć tę swoją krwawicę? Zakopać może w ziemi, jak to czynili ludzie w czasach, gdy kobiety „krynoliny" nosiły? Nie i jeszcze raz nie!

Dzisiaj są inne czasy i inne na to sposoby. Oto znanem jest ogólnie, że w każdem prawie miasteczku istnieją: Banki Ludowe, do których każdy przezorny człowiek składać może swe oszczędności z całą wiarą i ufnością, bo tam pieniędzy jego ani ogień nie spali, ani złodziej nie ukradnie. Na wpłacone pieniądze — złoty za złoty — wydaje bank książeczkę w której zapisuje się choćby najdrobniejsze oszczędności i procenty.

Czy więc należysz do mniej miennych czy zasobniejszych, pamiętaj rodaku, że Spółdzielnia powyższa daje ci sposobność do oszczędzania, ułatwia składanie i czuwa nad bezpieczeństwem Twego mienia, tam wszyscy członkowie Spółdzielni odpowiadają całem swojem mieniem za pieniądze w Spółdzielni złożone.

Dlatego, Rodacy, składajcie w Bankach Ludowych czy drobne, czy większe oszczędności z całą wiarą i ufnością a dorzucając złotego do złotego uzbieracie znaczny kapitał, który wam przyszłość zabezpieczy.

Kto zaś pieniądze w domu chowa, naraża się na co? O to na to, że mu je złodziej ukradnie, bo właśnie w czasach ostatnich rozszerzają się złodziejstwa domowe a nawet zabójstwa przy grabieży pieniędzy, podczas gdy z książeczki bankowej złodziej pociechy by nie miał, w domu mogą się pieniądze spalić, w domu pieniądz nie przyniesie procentu, a prędsza okazja do niepewnego wypożyczenia lub wydania grosza. To wszystko jest stwierdzone doświadczeniami przeszłości. Zatem gdzie powinny być oszczędności nasze w czasach obecnych? Oto nie w domu, ale właśnie w Banku!.

I jeszcze jedno. Jeżeli pragniemy pracy i tego, by przedsiębiorstwa nasze ludzi z pracy nie zwalniały, to bez pomocy Banków jej nie będzie, Banki zaś tylko pomagać mogą, odbierając zasiłki od skrzętnych ciułaczy. W ten sposób całe nasze życie społeczne, które jak widzimy w „kółko się kręci" ożywiłoby się i znowu życiem radosnem się stało, w przeciwnym razie zamrze wszystko i pociągnie za sobą skutki, o których myśleć jest boleścią. W końcu przypomnieć wypada, że nasze Banki Ludowe w minionych latach tysiące ludzi na nogi postawiły "Mądrej głowie dość na słowie." Zatem jeszcze raz, gdzie powinny być oszczędności nasze w czasach obecnych? Oto nie w domu tylko właśnie w Banku a takim Bankiem jest Bank Ludowy w Kościerzynie przy ul. Św. Jańskiej 1. obok „Pomorzanina."

Ustawa o ustroju m. Gdyni

Doniosła konferencja u p. Prezydenta Rzplitej z udziałem ministrów i p. wojewody Lamota.

WARSZAWA. W dniu wczorajszym przyjął Prezydent Rzeczypospolitej prof. Mościcki na specjalnej audjencji p. Bilka, prez. m. Gdyni. W konferencji na temat przyszłego ustroju miasta i portu Gdyni wzięło udział 8-miu ministrów. P. Bilek przedłożył memorjał obejmujący 36 stron maszynowego pisma, uzupełniony kilkudziesięciu referatami i załącznikami, dotyczącemi projektu t. zw. o uproszczeniu administracji m. Gdyni. W konferencji wziął również udział Wojewoda Pomorski p. Lamot.

Nowy sposób ładowania upolowanych wielorybów

W Kilonji zbudowano dla jednej z firm angielskich nowoczesny okręt, zawierający w tylnej części olbrzymi otwór z pochyłem urzadzeniem, umożliwiającem łatwe ładowanie upolowanych wielorybów.

KOŚCIERZYNA

Kalendarzyk.

Poniedziałek, dnia 27 października Sabiny i Fruencjusza.
Wschód słońca 6,48 — zachód 16,39
Wtorek, dnia 28 października 8zymona i Tadeusza
Wschód słońca 6,50 — zachód 16,37

Stan pogody.

P. p. p. w dniu dzisiejszym. W Wileńskiem pochmurno i deszcze, pozatem pogoda zmienna z przelotnemi deszczami na wschodzie z większemi rozpogodzeniami na zachodzie i w środku kraju. Znaczne ochłodzenie aż do przymrózków w całym kraju. Słabe wiatry zachodnie.

Potrzeba 30-tu robotników!

Magistrat miasta Kościerzyny poszukuje 20—30 robotników do czyszczenia rowów odpływowych obrębie tut. miasta.

Zgłoszenia przyjmuje budowniczy miejski we wtorek dnia 28 bm. w godzinach urzędowych w Magistracie pokój nr. 4.

Odpowiedzi Redakcji „Głosu"

WP. Janas Józef w Kobylu.

W odpowiedzi na zapytanie WPana co do niskiej kwoty świadkowego. której WPan nie odebrał czując się pokrzywdzonym — radzimy WPanu napisać w tej sprawie wniosek do Sądu Powiat. w Kościerzynie. My ze swej strony, nie będąc kompetentni nie możemy WPanu nic w tej sprawie pomóc.

Wypadek samochodowy

Wczoraj o północy wydarzył się na szosie prowadzącej do Strzelnicy - koło żydowskiego cmentarza wypadek samochodowy. Chevroletka p. Kaji wskutek deszczu i śliskiego terenu uderzyła w drzewo przydrożne. Przednie koła samochodu uszkodzone. Wypadku w ludziach nie było.

RUCH TOWARZYSTW

Baczność! Chór Towarzystwa Spiewu „Halka"

Jutro, we wtorek. odbędzie się lekcja śpiewu Chóru Męskiego w sali szkoły powszechnej.

Upraszam o konieczne i punktualne przybycie. Dyrygent

Kat. Stow. Młodz. Męskiej

Lekcja śpiewu odbędzie się w poniedziałek, dnia 27 bm. o godz. 9,30 w starej szkole powszechnej.

Cwiczenia orkiestry dętej co wtorek, czwartek i piątek. Komplet zawsze konieczny. Gotów! Prezes.

2 listopada nastąpi zamach stanu w Austrji

FRANKFURT. „Frankfurter Zeitung" ogłasza korespondencję z Grazu o rzekomym planie przewrotu w Austrji, jakiego ma dokonać Heimwehra.

Przywódca Heimwehry w Grazu dr Pfriemer oświadczył już na pewnem zgromadzeniu, że przewrót dokonany będzie 2 listopada.

Grupa uczennic w śmiertelnych splotach przewodu elektrycznego.

BERLIN. O strasznym wypadku donoszą z miejscowości Hagen nad jeziorem Stausee koło Hengstey. Oto grupa uczennic, bawiąca na wycieczce, dostała się nagle w przerwane druty elektryczne o wysokiem napięciu 110.000 wolt. Nauczycielka, oraz jedna uczennica poniosły śmierć na miejscu.

Jeszcze o pierwszej miłości T. Kościuszki w kinie Apollo„

Z kół interesujących się filmem w Kościerzynie — otrzymaliśmy następujące pismo:

Film powyższy zasługuje ze stanowiska krytyki na pełne potępienie nie pod względem treści historycznej filmu, ale właściciela. który wprowadza w błąd publikę podając, że jest to największy film produkcji polskiej. Odnosi się wrażenie, że właściciel kina chce albo obniżyć wartość produkcji polskiej lub też przedstawić ją w marnem świetle. Pod względem smaku i pojęcia artystycznego Kościerzyna absolutnie w niczem nie ustępuje miejsca innym miastom polskim — i dlatego jak najprędzej należy usunąć niedomagania techniczne w kinie „Apollo", które w pierwszym rzędzie obniżają wartość każdego dobrego filmu.

Spodziewamy się, że kierownictwo kina „Apollo dołoży wszelkich starań, aby sprowadzać dobre filmy, następnie wyświetlać przy dobrych warunkach technicznych — aby uniknąć dotychczasowych zamgleń obrazów i napisów".

Nareszcie!

Jak się dowiadujemy dotychczasowy redaktor „Gazety Kościerskiej" (a dawniejszy właściciel!) p. Fr. Mechliński został w ubiegłym tygodniu zwolniony ze wszelkich funkcyj i obowiązków jakie pełnił w „Gazecie". Wypowiedzenie podpisali obecni właściciele drukarni i „Gazety" pp. Rogala i Szopiński.

Należy się spodziewać, że dla pana Mechlińskiego będzie to wielka nauczka na przyszłość. Ze swej strony życzymy mu wszelkiej pomyślności na nowych, nieznanych nam i jemu drogach życiowych.

Bieg naokoło Kościerzyny.

Szczegółowe sprawozdanie z biegu razem z ilustracją podamy w jednym z następnych numerów „Głosu".

„Przedziwne kłamstwo..." w kinie „Apollo"!.

Dyrekcja kina „Apollo" sprowadziła tym razem b. dobry film pt. „Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny" z Brygidą Helm. Reżyserja filmu jak i gra artystów świetne. Błędów technicznych w wyświetlaniu tym razem nie było.

Kto zgubił?

W tutejszym Magistracie są do odebrania: jeden szalik, jeden worek mąki (10 ft.), jedna torebka damska, jeden kapelusz męski.

Prawo do rzeczy znalezionych należy zgłosić do tut. urzędu w ciągu 2 miesięcy. Po upływie tego czasu nastąpi zastosowanie postanowień par. 9 instrukcji z dnia 27. X. 1899 r. o traktowaniu rzeczy znalezionych.

Właściciele rowerów!

Wszyscy właściciele rowerów nieposiadający dotąd tabliczek rowerowych, powinni byli wykupić takowe w tut. urzędzie w poniedziałek dnia 27 bm. w godzinach urzędowych.

Ważne dla Inwalidów.

Z dniem 31-go bm, zostaje zamknięta rejestracja roszczeń do zaopatrzenia inwalidzkiego osób, które zostały poszkodowane na zdrowiu w czasie wojny światowej lub też bolszewickiej.

Wszyscy ci, którzy byli przez władze wojskowe na podstawie art. 24. Ustawy z 18. 3. 23 r. oddaleni — winni obecnie przed powyższym terminem wnieść ponownie swe roszczenia.

Opera w Kościerzynie.

We wtorek 28 bm. odbędą się w sali Bazaru dwa gościnne przedstawienia Warszawskiej Opery Objazdowej pod dyrekcją dr-a Tadeusza Wierzbickiego.

Odegrana zostanie popołudniu piękna opera E. Humperdincka „Jaś i Małgosia" (Hänsel und Gretel) w trzech aktach. Początek o godz. 3,30.

Wieczorem odegrana będzie opera w 4-ch aktach J. Bizet'a „Carmen". Początek o godz. 8,30.

Pożar w Szumlesiu.

Onegdaj spalił się gospodarzowi Malonowi w Szumlesiu dom mieszkalny wraz z urządzeniami i 30 centnarami wymłóconego zboża.

Śmiech — to zdrowie!

— Jesteś bezwstydny łajdak, obwieś, szubienicznik, bydlę niewdzięczne, które zapomina, że wszystko, czem jest, mnie tylko zawdzięcza.

Spis targów wielkich Województwa Pomorskiego

na rok 1931.

Miejscowości w nawiasach oznaczają powiaty.

Borowy Młyn (Chojnice): kramne, bydło i konie: 7. kwietnia, 2 czerwca, 20 października; bydło i konie: 18. sierpnia.

Borzyszkowy (Chojnice): kramne, bydło i konie: 17 marca, 16. czerwca, 25 sierpnia, 22. grudnia.

Brodnica: bydło i konie: 2 stycznia, 5 lutego, 2. kwietnia, 7. maja, 5 czerwca, 1. października, 5. listopada, 3. grudnia, kramne, bydło i konie: 5. marca, 3 września.

Brusy (Chojnice): kramne, bydło konie — 12 marca, 10 września; bydło, konie i świnie — 3 lutego, 12 maja, 14 lipca, 6 października, 10 listopada, 1 grudnia.

Brzeźno (Chojnice): kramne, bydło i konie — 3 marca, 7 lipca, 1 września, 3 listopada; bydło i konie — 5. maja.

Bukowiec (Świecie): kramne, bydło i konie — 10 lutego, 9 czerwca 15 grudnia; bydło i konie — 14 kwietnia, 11 sierpnia, 13 października

Bysław (Tuchola): kramne, bydło i konie — 18 marca, 18 listopada.

Cekcyn (Tuchola): kramne, bydło i konie — 18 marca, 16 września; bydło i konie — 20 maja, 16 grudnia

Chełmno: bydło i konie — 19 marca, 13. maja, 9 lipca 3 września, 23 października, 3 grudnia.

Chełmża (Toruń): bydło i konie — 18 lutego 11 marca, 22 kwietnia, 10 czerwca, 22 lipca, 16 września, 21 października, 11 listopada.

Chmielno (Kartuzy): bydło i konie — 21 kwietnia, 6. października,

Chojnice: kramne, bydło i konie — 12 marca, 12 listopada, bydło i konie — 11 czerwca, 10 grudnia.

Czarze (Chełmno): bydło i konie — 5 maja, 3 listopada

Czersk (Chojnice): kramne, bydło i konie — 10 lutego, 9 czerwca, 8 września, 9 grudnia; bydło i konie 14 kwietnia, 13 października

Dobrowa (Chełmno): bydło, konie i świnie — 3 lutego, 12 maja, 6 lipca, 3 listopada.

Drzycim (Swiecie): kramne, bydło i konie — 7 kwietnia, 5 listopada

Działdowo: kramne, bydło i konie — 13 stycznia, 10 marca, 14 kwietnia 9 czerwca, 11 sierpnia, 10 listopada; bydło i konie — 13 października, 7 grudnia.

Dziemiany (Kościerzyna): kramne, bydło konie — 10 czerwca, 28 października; bydło i konie — 15 kwietnia, 26 sierpnia.

Gdynia: Kramne, bydło i konie — 26 lutego 22. października.

Gniew: kramne — 18 maja, 19 listopada, bydło i konie — 13 marca, 26 maja, 17 września, 8 października.

Godziszewo (Tczew): świnie — 27 marca; 25 września

Golub (Wąbrzeźno): bydło i konie — 17 marca, 16 czerwca, 22. września, 22. grudnia.

Gostyczyn (Tuchola): bydło i konie — 9 kwietnia, 15 października.

Gowidlino (Kartuzy): kramne, bydło i konie — 26 marca, 5 listopada.

Górzno (Brodnica): kramne — 17 marca, 17 listopada; bydło, konie, świnie — 18 lutego, 15 kwietnia, 20 maja, 15 lipca, 16 września, 21 października.

Grodziczno (Lubawa): bydło i konie — 12 lutego, 12 listopada

Gruczno (Swiecie): kramne, bydło i konie — 16 czerwca, 20 października

Grudziądz, miasto: bydło i konie — 2. stycznia, 16 stycznia, 6 lutego, 20 lutego, 6 marca, 20 marca, 3 kwietnia, 17 kwietnia, 8 maja, 22 maja, 5 czerwca, 19 czerwca, 17 lipca, 7 sierpnia, 21 sierpnia 18 września, 2 października, 16 października, 6 listopada, 20 listopada, 4 grudnia, 18 grudnia

Jabłonowo-Zamek (Brodnica): bydło i konie — 17 marca, 10 maja, 16 czerwca, 18 siepnia, 22 września, 17 listopada

Jabłonowo (Brodnica): kramne, bydło i konie — 10 lutego, 15 grudnia; bydło i konie — 14 kwietnia, 12 maja, 14 lipca 10 listopada

Jeżewo [Swiecie]: kramne, bydło i konie — 21 kwietnia, 13 października.

Kamień [Sępolno]: kramne, bydło i konie — 26 marca, 18 czerwca, 15 października; bydło i konie — 21 maja, 20 sierpnia, 19 listopada.

Kartuzy: kramne, bydło i konie — 13 maja, 15 lipca, 14 października, 9 grudnia; bydło i konie — 11 marca, 9 września; świnie — 14 stycznia, 11 lutego, 15 kwietnia, 10 czerwca, 12 sierpnia, 11 listopada.

Kielno [Morski]: kramne, bydło i konie — 7 kwietnia, 3 listopada.

Kiełpino [Kartuzy]: kramne, bydło i konie 3 października.

Kiełpiny [Lubawa]: bydło i konie — 10 marca, 13 października.

Konarzyny [Chojnice]: kramne, bydło i konie — 13 maja, 12 sierpnia, 21 października.

Kościelna Jania [Gniew]: kramne, bydło konie — 12 marca, 12 listopada.

Kościerzyna: kramne, bydło i konie — 7 kwietnia, 16 czerwca, 22 września, 17 listopada; bydło, konie i świnie — 17 lutego, 19 maja, 21 lipca, 20 października, 15 grudnia.

Kowalewo [Wąbrzeźno]: kramne — 5 marca 5 listopada; bydło i konie — 3 kwietnia, 1 maja, 4 września, 6 listopada.

Krokowo [Morski]: kramne — 12 maja 30 listopada.

Kurzętnik [Lubawa]: bydło i konie — 21 stycznia, 18 marca, 20 maja, 17 czerwca, 15 lipca, 19 sierpnia, 21 października, 18 listopada.

Leśno [Chojnice]: kramne, bydło i konie — 28 kwietnia, 26 maja, 27 października

Lidzbark, [Brodnica]: bydło i konie — 2 stycznia, 6 marca, 5 czerwca, 7 sierpnia, 4 września, 2 października, 6 listopada, 4 grudnia; kramne — 9 marca, 5 października

Liniewo [Kościerzyna]: kramne, bydło, konie i świnie — 31 marca, 3 listopada; świnie — 4 maja, 6 lipca, 7 września; bydło, konie i świnie — 5 stycznia.

Linja [Morski]: bydło i konie — 14 kwietnia, 13 października

Lipnica [Chojnice]: kramne, bydło i konie — 2 marca, 29 kwietnia, 9 września, 9 listopada.

Lipusz [Kościerzyna]: kramne, bydło i konie — 26 marca, 14 lipca, 10 listopada; bydło i konie — 11 sierpnia.

Lisewo [Chełmno]: kramne, bydło i konie — 30 czerwca, 17 listopada

Lniano [Swiecie]: bydło i konie 8 kwietnia 14 października

Lubawa: kramny — 18 listopada; kramne, bydło i konie — 1 kwietnia, 3 czerwca, 2 września, 7 października; bydło i konie — 4 lutego, 4 marca, 6 maja, 1 lipca, 5 sierpnia, 4 listopada.

Lubichowo (Starogard): bydło, konie i świnie — 3. marca, 7. lipca, 3. listopada.

Lubiewo (Swiecie): kramne, bydło i konie — 1 kwietnia, 2 września.

Luzino (Morski): kramne, bydło i konie — 12. maja, 10. listopada

Łasin (Grudziądz): bydło i konie — 12. lutego, 11. czerwca, 13 sierpnia, 10. grudnia.

Łąkorz (Lubawa): kramne, bydło i konie — 19. marca, 11. czerwca, 17. września, 10. grudnia.

Łęg (Chojnice): kramne, bydło i konie — 26 marca, 26. listopada.

Mroczno (Lubawa): bydło i konie — 17 czerwca, 28 października.

Nieżywięć (Brodnica): kramne, bydło i konie — 14. czerwca, 13 października; bydło i konie — 23 czerwca, 11 sierpnia.

Nowacerkiew (Starogard): buhaje rozpłodowe — 12. września; kramny, bydło i konie — 8 maja

Nowe (Swiecie): kramne, bydło i konie — 26 lutego, 23 kwietnia, 27 sierpnia, 22 października, 24 grudnia; bydło i konie — 26 marca, 25 czerwca, 24 września.

Nowemiasto (Lubawa): kramne, bydło i konie — 11 marca, 10 czerwca, 12 sierpnia, 14 października, 9 grudnia: bydło i konie — 13 maja, 8 lipca, 11 listopada.

Nowe Grodziczno (Lubawa): bydło i konie — 7. kwietnia, 21 maja, 10 września.

Osie (Swiecie): kramne, bydło i konie — 16. lutego, 8 czerwca, 5. października; bydło i konie — 7 kwietnia, 17. sierpnia, 23 listopada.

Papowo Biskupie (Toruń): kramne, bydło i konie — 5. maja, 6 października

Pelplin (Tczew): bydło i konie — 24 marca, 26 maja, 20 października, 27 listopada; bydło, konie i świnie — 12 stycznia, 23 czerwca.

Płośnica (Działdowo): bydło i konie — 21. stycznia, 15. kwietnia, 15. lipca, 21 października,

Podgórz [Toruń]: bydło i konie— 4 marca, 7 października.

Pogódki [Kościerzyna]: kramne, bydło konie i świnie — 12 maja, 27 października.

Polskie Brzozie [Brodnica]: kramny, bydło i konie 7. października.

Pruszcz [Swiecie]: kramne, bydło i konie — 4. marca, 4. listopada.

Przodkowo [Kartuzy]: bydło i konie — 21. kwietnia, 20 października.

Puck [Morski]: kramne, bydło i konie — 19. lutego 20. czerwca, 28. września, 22. grudnia.

Radzyn [Grudziądz]: kramne, bydło i konie — 2 kwietnia, 8. października; bydło i konie — 5. marca, 11. czerwca, 2. lipca, 3. września, 5 listopada, 3. grudnia.

Rumja [Morski]: kramne, bydło i konie — 12. maja, 15. września.

Rybno (Lubawa): kramne, bydło i konie — 25 marca, 26 sierpnia bydło i konie — 24 czerwca, 25 listopada.

Sępólno: kramne, bydło i konie — 28 kwietnia, 7 lipca, 13 października; bydło i konie — 24 marca, 10 listopada.

Sierakowice (Kartuzy): kramne, bydło i konie — 12 maja, 7 lipca, 18 sierpnia, 10 listopada; bydło i konie — 17 marca.

Skarlin (Lubawa): bydło i konie — 2 kwietnia, 8 października.

Skarszewy (Kościerzyna): bydło, konie i świnie — 10 lutego, 23 czerwca, 24 listopada; bydło i konie — 1 kwietnia, 22 lipca, 21 października; świnie — 3 lutego, 7 kwietnia, 2 czerwca, 4 sierpnia, 6 października, 1 grudnia.

Skórcz (Starogard): kramne, bydło i konie — 7 kwietnia, 6 października; bydło konie — 3 lutego, 2 czerwca, 4 sierpnia, 15 grudnia.

Sliwice (Tuchola): kramne, bydło i konie — 1 kwietnia, 14 października; bydło i konie — 3 czerwca, 12 sierpnia.

Stara Kiszewa (Kościerzyna): kramne, bydło i konie — 17 marca, 11 listopada; bydło i konie — 20 maja, 18 sierpnia; świnie — 8 kwietnia, 10 czerwca, 12 sierpnia, 14 października. 9 grudnia.

Starogard: kramne — 30 czerwca, 1 lipca, 3 listopada, 4 listopada; buhaje rozpłodowe — 6 maja, 11 listopada; bydło, konie, świnie — 11 lutego, 25 marca, 17 czerwca, 16 września, 21 października, 9 grudnia.

Stężyca (Kartuzy): kramne, bydło i konie — 18 marca, 4 listopada.

Strzepcz (Morski): kramne, bydło i konie — 21 kwietnia, 27 października.

Sulęczyno (Kartuzy): kramne, bydło i konie — 21 kwietnia, 8 września; bydło i konie — 28 lipca.

Świecie: kramne, bydło i konie — 4 maja, 2 listopada; bydło i konie — 5 stycznia, 9 lutego, 2 marca, 13 kwietnia, 1 czerwca, 6 lipca, 3 sierpnia, 7 września, 5 października, 7 grudnia.

Swornegać (Chojnice): kramne, bydło i konie — 19 maja, 22 września; bydło i konie — 17 lutego, 20 października.

Szemud (Morski): kramne, bydło i konie — 25 czerwca, 10 grudnia.

Szymbark (Kartuzy): kramne, bydło i konie — 23 maja, 24 października na wełnę — 1 lipca.

Tczew: bydło i konie — 20 marca, 12 czerwca, 18 września, 6 listopada.

Topólno (Swiecie): kramne, bydło i konie — 9 kwietnia, 10 września; bydło i konie — 8 stycznia, 12 marca, 21 maja, 9 lipca, 8 października, 12 listopada.

Toruń, miasto: bydło i konie — 8 stycznia, 22 stycznia, 5 lutego, 19 lutego, 5 marca, 19 marca, 2 kwietnia, 16 kwietnia, 7 maja, 21 maja, 11 czerwca, 18 czerwca, 2 lipca, 16 lipca, 6 sierpnia, 20 sierpnia, 3 września, 17 września, 8 października, 22 października, 5 listopada, 19 listopada, 3 grudnia, 17 grudnia.

Tuchola: kramne, bydło i konie — 3 marca, 5 maja, 14 lipca, 25 sierpnia, 20 października, 24 listopada.

Turza (Tczew): bydło i konie — 7 kwietnia, 6 października.

Warlubie (Świecie): kramne, bydło i konie — 7 maja, 1 października.

Wąbrzeźno: kramne, bydło i konie — 18 marca, 17 czerwca, 11 listopada; bydło i konie — 5 stycznia, 3 lutego, 7 kwietnia, 5 maja, 7 lipca, 4 sierpnia, 8 września, 6 października, 7 grudnia.

Wejherowo (Morski): kramne, bydło i konie — 8 stycznia, 5 marca, 11 czerwca, 8 października, 5 listopada, 22 grudnia; bydło i konie — 2 kwietnia, 6 sierpnia, 3 grudnia.

Wiele (Chojnice): kramne, bydło i konie — 21 maja, 17 września.

Więcbork (Sępólno): kramne, bydło konie — 17 marca, 3 listopada; bydło i konie — 10 lutego, 14 kwietnia, 19 maja, 16 czerwca, 11 sierpnia, 6 października, gwiazdkowy 9 grudnia.

Wysin (Kościerzyna): bydło i konie 9 kwietnia, 8 października.

Zblewo (Starogard): kramne, bydło i konie — 11 czerwca, 1 października; bydło i konie — 2 kwietnia, 6 sierpnia.

Zarnówiec (Morski): bydło i konie — 7 kwietnia, 6 października.

Zukowo (Kartuzy): bydło i konie — 3 czerwca, 4 listopada.

Spis targów małych (tygodniowych) Województwa Pomorskiego na rok 1931, podany zostanie w przyszłym numerze.